

Mål C-203/20

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

11 maj 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Okresný súd Bratislava III (Slovakien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

11 maj 2020

De tilltalade:

AB

CD

EF

GH

IJ

LM

NO

PR

ST

UV

WZ

BC

DE

FG

JL

OKRESNÝ SÚD BRATISLAVA III

[utelämnas]

Bratislava, den 11 maj 2020

[utelämnas]

Angående: Ingivande av en begäran om förhandsavgörande (artikel 267 FEUF)

Ansökan om tillämpning av förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande (artikel 107 i domstolens rättegångsregler)

Ordföranden för Okresný súd Bratislava III (Distriktsdomstolen i Bratislava III, Slovakien) [utelämnas] ger, i brottmål som är anhängigt vid Okresný súd Bratislava III (Distriktsdomstolen i Bratislava III) [utelämnas], (analogt) med stöd av 224 § punkt 7 i straffprocesslagen som var i kraft fram till den 31 december 2005 (nedan kallad straffprocesslagen) och artikel 267 FEUF, in denna begäran om förhandsavgörande med stöd av artikel 267 FEUF och ansökan om tillämpning av förfarandet för brådskande mål med stöd av artikel 107 i domstolens rättegångsregler.

Identifiering av parterna:

Förfarande mot:

1/ den tilltalade AB, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas] [**Orig. s. 2**] [utelämnas]

2/ den tilltalade CD, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

3/ den tilltalade EF, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

4/ den tilltalade GH, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

5/ den tilltalade IJ, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

6/ den tilltalade LM, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

7/ den tilltalade NO, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas] [**Orig. s. 3**]

8/ den tilltalade PR, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

9/ den tilltalade ST, [utelämnas], Republiken Slovakien, vid tidpunkten med hänvisning på en okänd plats, förfarande i den tilltalades frånvaro [utelämnas]

10/ den tilltalade UV, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

11/ den tilltalade WZ, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

12/ den tilltalade BC, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

13/ den tilltalade DE, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

14/ den tilltalade FG, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas] **[Orig. s. 4]**
[utelämnas]

15/ den tilltalade JL, [utelämnas], Republiken Slovakien [utelämnas]

16/ brottsoffret HI, [utelämnas] Republiken Slovakien

17/ Allmänt åtal väckt av:

Krajská prokuratúra (Regionala åklagarmyndigheten), Bratislava
[utelämnas]

Okresný súd (Distriktsdomstolen) i Bratislava III (nedan kallad den hänskjutande domstolen) [utelämnas] beslutade, i målet avseende AB m.fl, beträffande brottet bortförande utanför landets gränser, som begicks i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 jämförd med 233 § punkterna 1 och 2 a i den strafflag som var i kraft vid tidpunkten för händelserna, vid förhandlingen som hölls bakom lyckta dörrar den 21 juni 2019 följande:

I. [utelämnas] [vilandeförklaring av förfarandet]

II. **Följande tolkningsfrågor hänskjuts** med stöd av artikel 267 FEUF till Europeiska unionens domstol:

1/ Utgör principen ”*ne bis in idem*” hinder för utfärdande av en europeisk arresteringsorder i den mening som avses i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, detta med beaktande av artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, när det straffrättsliga målet slutligt har avslutats genom ett beslut om frigivning eller ett beslut att avbryta förfarandet, om dessa beslut har antagits på grundval av en amnesti som har återkallats av lagstiftaren efter det att dessa beslut har blivit slutgiltiga och den nationella lagstiftningen föreskriver att återkallandet av en sådan amnesti medför ogiltigförklaring av myndigheternas beslut i den mån dessa har antagits och **[Orig. s. 5]** motiverats på grundval av amnesti och nåd och de rättsliga hinder för de straffrättsliga förfarandena som grundade sig på en amnesti som på detta sätt återkallats har undanröjts, och detta utan rättsligt avgörande eller särskilt domstolsförfarande?

2/ Är en bestämmelse i en nationell lag som, utan avgörande av en nationell domstol, direkt upphäver ett beslut av en nationell domstol att avbryta det

straffrättsliga förfarandet, vilket enligt nationell rätt är ett slutgiltigt beslut som medför frigivning och på grundval av vilket det straffrättsliga förfarandet slutgiltigt har avbrutits till följd av den amnesti som beviljats i enlighet med en nationell lag, förenlig med rätten till en opartisk domstol, vilken garanteras i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och med rätten att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott, vilken garanteras i artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och i artikel 82 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt?

3/ Är en bestämmelse i nationell lagstiftning som begränsar författningsdomstolens kontroll av beslutet av Národná rada Slovenskej republiky (Republiken Slovakien riksdag) genom vilket en amnesti eller individuella beslut om nåd återkallas och som antagits med tillämpning av artikel 86 i) i Republiken Slovakien grundlag till enbart en bedömning av huruvida den är grundlagsenlig, utan att beakta de tvingande rättsakter som Europeiska unionen har antagit, däribland Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och Fördraget om Europeiska unionen, förenlig med lojalitetsprincipen i den mening som avses i artikel 4.3 i Fördraget om europeiska unionen, i artikel 267 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och i artikel 82 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, med rätten till en opartisk domstol, som garanteras i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, liksom med rätten att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott, vilken garanteras i artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna?

III. Den hänskjutande domstolen ber, med stöd av artikel 107 i [domstolens rättegångsregler], EU-domstolen att handlägga begäran om förhandsavgörande enligt förfarandet för brådskande mål, eftersom målet rör en europeisk arresteringsorder, vilken ska behandlas med skyndsamhet i den mening som avses i artikel 17.1 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (nedan kallat rambeslut 2002/584) (se dom av den 12 augusti 2008, Santesteban Goicoechea, C-296/08 PPU, EU:C:2008:457, dom av den 1 december 2008, Leymann och Pustovarov, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, dom av den 30 november 2009, Kadzoev, C-357/09 PPU, EU:C:2009:741, beslut av den 3 april 2010, Gataev och Gataeva, C-105/10 PPU, EU:C:2010:176, och dom av den 28 april 2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268).

I. Allmän motivering till den hänskjutande domstolens ståndpunkt

1. Avdelningen vid den hänskjutande domstolen har beslutat att ge in en begäran om förhandsavgörande mot bakgrund av följande omständigheter. Den 27 november 2000 väckte Krajská prokuratúra (den regionala åklagarmyndigheten) i Bratislava [utelämnas] ett allmänt åtal mot, i punkten 1/ de tilltalade AB, CD, GH, EF, IJ, PR, LM och NO avseende brottet maktmissbruk begånget av en offentlig tjänsteman i den mening som avses i 158 § punkt 1 a i

strafflagen i den version som var i kraft fram till den 31 december 2005 (nedan kallad strafflagen) som begåtts i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 i strafflagen, avseende brottet bortförande utanför landets gränser i den mening som avses i 233 § punkterna 1 och 2 a i strafflagen, som begåtts i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 i strafflagen, avseende ett rån i den mening som avses i 234 § punkterna 1 och 2 a och b i strafflagen, som begåtts i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 i strafflagen, avseende brottet utpressning i den mening som avses i 235 § punkterna 1 och 2 a och b i strafflagen, som begåtts i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 i strafflagen, de tilltalade ST, [Orig. s. 6] UV, WZ och BC avseende ett bortförande utanför landets gränser i den mening som avses i 233 § punkterna 1 och 2 a i strafflagen, som begåtts i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 i strafflagen, avseende ett rån i den mening som avses i 234 § punkterna 1 och 2 a och b i strafflagen, som begåtts i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 i strafflagen, avseende brottet utpressning i den mening som avses i 235 § punkterna 1 och 2 a och b i strafflagen, som begåtts i grupp i den mening som avses i 9 § punkt 2 i strafflagen, och i punkten 2/ den tilltalade DE avseende brottet att ha underlättat genomförandet av brotten i den mening som avses i 166 § punkt 1 i strafflagen, och angav att de tilltalade begått dessa brott under följande omständigheter:

1/ De tilltalade AB, CD, EF, GH, IJ, LM, NO och [utelämnas] PR, i egenskap av medlemmar i ett statligt organ, Slovenská informačná služba (slovakiska underrättelsetjänsten, nedan kallad SIS), har i strid med de befogenheter som för denna tjänst fastställs i 1 § punkt 2 zákon číslo 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe (lag nr 46/1993 om slovakiska underrättelsetjänsten) (nedan kallad lag 46/1993), med de uppgifter som anges i 2 § i lag 46/1993 och med de skyldigheter som åligger underrättelsetjänstens medlemmar i den mening som avses i 7 § i lag 46/1993, och de tilltalade ST, UV, WZ och BC, i egenskap av civilrättsliga personer, som inte uppfyller de villkor som fastställts i 11 § punkt 1 c i lag 46/1993, och medlemmar i en organiserad grupp inom vilken uppgifterna var fördelade, i syfte att skada HI genom att inskränka hans grundlagsskyddade rättigheter genom att, efter att ha förföljt denne, ha gripit honom med våld och drogat honom, ha överlämnat honom till den österrikiska polisen med hans personbil och överfört honom till Österrike, på vars territorium han var föremål för en internationell arresteringsorder som utfärdats den 18 november 1994. De deltog i brottet genom att den tilltalade [utelämnas] AB, i egenskap av direktör för SIS inom ramen för den vertikala befälsordningen, gav en muntlig order till [utelämnas] PR, medlem av SIS placerad inom avdelningen för försvar, skydd och träning, vid ett icke preciserat datum under sommarmånaderna 1995, i en av SIS byggnader, i Bratislava [utelämnas], att bilda en organiserad grupp av personer inom den civila sektorn för att utföra specialuppdrag för SIS behov, vilken grupp bildats och använts vid gripandet av HI den 31 augusti 1995.

Vid ett icke preciserat datum under augusti månad 1995 beordrade [AB], i strid med 10 § punkt 1 i lag 46/1993, CD, direktör för den 46e avdelningen vid SIS (operativ övervakning och teknik), genom SIS direktörs beslut nr 17/1994 avseende övervakning av personer och föremål (nedan kallat beslut 17/1994), att i

strid med 13 § punkt 2 i lag 46/1993, använda tekniska underrättelsemedel i den mening som avses i 12 § punkt 1 c för övervakning av XY och HI, och beordrade, i strid med artikel 7.1 i beslutet fattat av direktören för SIS avdelning för övervakning och tekniska operationer nr 4/1994 av den 15 juli 1994 (nedan kallat beslut 4/1994), övervakning av XY, vilken inleddes den 13 augusti 1995 kl. 10.30 i Bratislava [utelämnas] trots att övervakningsakten nr 4600/337 med kodnummer [utelämnas] först lämnades in den 14 augusti 1995, samt övervakning av HI, vilken inleddes den 23 augusti 1995 i [utelämnas] trots att övervakningsakten inte hade lämnats in och de villkor som föreskrivs i artikel 7.1 i beslut 4/1994 inte hade uppfyllts.

Den 28 augusti 1995 anmodade [AB] LP, direktör för intern underrättelseverksamhet på SIS andra avdelning, att med SIS medel säkerställa beredningen av fem särskilda bilar av olika märken på parkeringen framför Ružinovs isbana den 19 augusti 1995 och den 29 augusti 1995 anmodade han honom att utse två medlemmar av avdelningen för särskilda SIS-operationer med en personbil, som vid stationen [utelämnas] i Bratislava [utelämnas] skulle hämta bilen med brottsoffret HI och köra honom till Österrike, vilket han gjorde och om vilket han informerade AB. **[Orig. s. 7]**

Från den 28 augusti 1995 till den 31 augusti 1995 erhöll han, via den tilltalade CD, upplysningar från chefen för första divisionen på SIS 46e avdelning, den tilltalade EF, avseende genomförandet av övervakningen av HI, och antog beslut samt gav muntliga order till direktören för SIS andra avdelning och till den tilltalade CD i syfte att samordna verksamheterna för de olika grupper som genomförde övervakningen, gripandet och offrets passage över gränsen, vilket ledde till att HI den 31 augusti 1995 kl. 10.47 greps under hot med skjutvapen.

Den 13 augusti 1995 gav den tilltalade CD, i en byggnad tillhörande SIS i Bratislava [utelämnas], i egenskap av direktör för SIS 46e avdelning, i strid med 10 § punkt 1 i lag 46/1993 och med beslut 17/1994, en muntlig order till sin underordnade chef för första divisionen, den tilltalade EF, att använda tekniska underrättelsemedel i den mening som avses i 12 § punkt 1 c i lag 46/1993, i strid med 13 § punkt 2 i lag 46/1993, för övervakning av en person vid namn XY, som inleddes kl. 10.30 i Bratislava på gatan Hraničná [utelämnas] med deltagande av 13 SIS-medlemmar och med användning av 8 personbilar och tekniska medel, och att själv säkerställa kontrollen av övervakningen trots att han hade kännedom om förfarandets olagliga karaktär eftersom han inte hade fått godkännande av direktören för SIS eller av en person med fullmakt från denne för att använda de tekniska upplysningsmedlen, som krävs för ett skriftligt tillstånd av domstolen för den tidigare Mestský súd (distriktsdomstolen) i Bratislava.

Den 14 augusti 1995 beordrade han, efter att ha diskuterat handlandet med direktören för SIS andra avdelning på grundval av de övervakningshandlingar som upprättats samma dag [utelämnas], de underordnade SIS-medlemmarna, de tilltalade EF och IJ, att fortsätta övervakningen av XY fram till den 26 augusti 1995.

Den 24 augusti 1995 gav han, i strid med beslut 17/1994 och med artikel 7.1 i beslut 4/1994, en muntlig order till den tilltalade EF, chef för den första divisionen vid SIS 46e avdelning, att övervaka HI i staden [utelämnas] med närområden, och erhöll av denne upplysningar avseende det operativa genomförandet och övervakningen av HI som han själv förde vidare till SIS direktör, den tilltalade AB.

Han ledde den 30 och 31 augusti 1995 övervakningen, informerade personligen direktören för SIS andra avdelning och SIS direktör, den tilltalade AB, om övervakningen, i förekommande fall via mobiltelefon, mottog instruktioner från dessa sistnämnda och ledde, via den tilltalade EF, som befann sig i staden [utelämnas], medlemmarna i övervakningsdivisionen.

Därefter, när HI den 31 augusti 1995 lämnade sin bostad med sin personbil [utelämnas], gav CD order om övervakningen av HI och, efter att han hade stoppats och gripits under hot med ett skjutvapen, om avstängning av landsväg nr II/502 med personbilar från övervakningsenheten.

Därefter mottog den tilltalade EF, i egenskap av chef för den första divisionen vid SIS 46e avdelning, inom ramen för den vertikala befälsordningen, den 13 augusti 1995 i Bratislava, i en byggnad tillhörande SIS, från direktören för 46e avdelningen, den tilltalade CD, en order att använda operativa underrättelsemedel i den mening som avses i 11 § i lag 46/1993 och tekniska underrättelsemedel i den mening som avses i 12 § i lag 46/1993 vid övervakningen av XY och beordrade, i strid med 10 § punkt 1 i lag 46/1993, beslut 17/1994 och i artikel 7.1 i beslut 4/1994, underordnade SIS-medlemmar **[Orig. s. 8]** att följa XY med deras personbilar trots att han visste att användningen av operativa underrättelsemedel inte hade varit föremål för ett beslut av SIS-direktören eller någon annan person med fullmakt från denne i enlighet med 11 § punkt 2 och att användningen av tekniska underrättelsemedel i den mening som avses i 12 § punkt 1 c inte hade godkänts genom ett förhandstillstånd från tjänstgörande domare vid den tidigare Mestský súd (lokal domstol) i Bratislava med tillämpning av 13 § punkt 2 i lag 46/1993.

Den 27 augusti 1995 i Bratislava, [utelämnas] i en byggnad tillhörande SIS, gav han, i strid med 10 § punkt 1 i lag 46/1993, beslut 17/1994 och artikel 7.1 i beslut 4/1994, order till sin biträdande direktör, den tilltalade IJ, och till andra medlemmar av divisionen att övervaka HI:s bostad från bilen [utelämnas] som han hade placerat i staden [utelämnas] och att använda SIS personbilar för att följa HI:s rörelser utanför staden, samt att informera honom om resultaten av övervakningen trots att han visste att användningen av operativa underrättelsemedel i den mening som avses i 11 § punkt 2 i lag 46/1993 inte hade beslutats av SIS direktör eller av en person med fullmakt från denne och att användningen av tekniska underrättelsemedel i den mening som avses i 12 § punkt 1 b och c i lag 46/1993 [inte hade godkänts] av den behöriga tjänstgörande domaren vid den tidigare Mestský súd (lokal domstol) i Bratislava.

Den 31 augusti 1995 gav han, i staden [utelämnas], genom en sändare och en mobiltelefon, instruktioner till underordnade medlemmar i SIS och informerade direktören för SIS 46e avdelning, den tilltalade CD, om övervakningen och deltog därefter, när HI kl. 10.47 greps under hot med ett skjutvapen, personligen med sin bil [utelämnas] i blockeringen av landsväg II/502 för att hindra kommande fordon från att passera.

Den 13 augusti 1995 mottog därefter den tilltalade IJ, en SIS-medlem som ingrep i egenskap av biträdande chef för den första divisionen vid SIS:s 6e avdelning, inom ramen för den vertikala befälsordningen, en muntlig order från direktören för SIS 46e avdelning och chefen för den första avdelningen att använda operativa underrättelsemedel i den mening som avses i 11 § i lag 46/1993 och tekniska underrättelsemedel i den mening som avses i 12 § i lag 46/1993, vid övervakningen av XY, i strid med 10 § punkt 1 i lag 46/1993, beslut 17/1994 och artikel 7.1 i beslut 4/1994. Han beordrade underordnade SIS-medlemmar att övervaka XY med personbilar, även om han visste att användningen av operativa underrättelsemedel inte hade varit föremål för ett beslut av direktören för SIS eller en person med fullmakt från denne med tillämpning av 11 § punkt 2 i lag 46/1993 och att användningen av tekniska underrättelsemedel i den mening som avses i 12 § punkt 1 c i lag 46/1993 inte hade tillåtits genom skriftligt förhandsgodkännande av den tjänstgörande domaren vid den tidigare Mestský súd (lokala domstolen) i Bratislava, med vetskapen om att han personligen hade säkerställt kontrollen av övervakningen och att han hade informerat direktören för SIS 46e avdelning, den tilltalade CD, om övervakningens genomförande.

Efter att den 27 augusti 1995 ha mottagit order av direktören för 46e avdelningen, via chefen för den första divisionen, att övervaka HI i staden [utelämnas], placerades därefter den 28 augusti 1995 på gatan Nová Pezinská en Mercedes Benz [utelämnas] från vilken SIS-medlemmar övervakade HI:s hus, signalerade hans avfärd via radio och följde hans förflyttning i bil, medan de via mobiltelefon informerade chefen för den första divisionen, den tilltalade EF, om övervakningens genomförande.

Den 31 augusti 1995 utförde [IJ] uppgifterna i bortförande-planen genom att han följde HI, efter HI:s avfärd från sitt hus kl. 10.30, med en personbil [utelämnas] i riktning mot Bratislava, i en personbil av märket Toyota [utelämnas] [Orig. s. 9] och blockerade därefter, efter att genom hot med ett skjutvapen ha gripit HI på landsväg II/502, tillträdet tillsammans med andra bilar i övervakningsenheten.

Den tilltalade PR organiserade, i egenskap av SIS-medlem, på grundval av en order av SIS direktör, den tilltalade AB, under icke angivna dagar under augusti 1995 en grupp i vilken den tilltalade ST, den tilltalade UV, den tilltalade WZ och den tilltalade BC ingick, och fungerade därefter som samordnare mellan organisatörerna av bortförandet och medlemmarna av denna grupp, med vilken han, den 29 augusti 1995, på parkeringen [utelämnas] i Bratislava, tog personbilar tillhörande SIS i besittning, med vilka han under de följande dagarna följde HI:s förflyttningar i städerna [utelämnas] i syfte att gripa

honom och överlämna honom till andra SIS-medlemmar, som skulle överföra honom till Republiken Österrike.

Den 31 augusti 1995, kl. 10.30, efter det att de, genom upplysningar från en SIS-medlem i övervakningens Mercedes Benz [utelämnas], hade fått veta att HI hade lämnat sitt hem i riktning mot Bratislava, anslöt de sig åter till den rad av SIS personbilar som följde HI:s bil. Kl. 10.47 blockerade de, på landsväg II/502 [utelämnas], HI:s personbil med en bil Seat Toledo [utelämnas] framför och en Seat Ibiza [utelämnas] på sidan.

De riktade en pistol mot HI och uppmanade honom att kliva ur bilen och då han inte reagerade tog de ut honom med våld. Trots att han gjorde motstånd placerade de honom i baksätet på Seat Toledon. De drog sedan en blå säck över hans huvud och satte på honom handklovar, varvid de tog över hans personbil av märket Mercedes Benz [utelämnas]. Därefter försökte HI, under resan i riktning mot Vajnory, att hoppa ur fordonet. De slog honom med knytnävsslag i ansiktet, gav honom elchocker på könet med en chockpistol och tvingade honom att dricka två flaskor whisky, vilket gjorde honom berusad.

Den tilltalade PR informerade per mobiltelefon direktören för den andra SIS-cellen om genomförandet av åtgärden och den sistnämnde informerade den tilltalade [utelämnas] AB om detta. De tog således med honom till Bratislava via vägen [utelämnas], där de överlämnade HI till andra SIS-medlemmar.

Den tilltalade GH verkställde, i egenskap av SIS-medlem som utnämnts till chef för inspektionsdivisionen för SIS 2a avdelning, inom ramen för den vertikala befälsordningen, instruktionerna från SIS-direktören, den tilltalade AB och direktören för SIS andra avdelning vid XY:s övervakning trots att han visste att användningen av operativa underrättelsemedel inte hade varit föremål för ett beslut av SIS-direktören eller av en person med fullmakt från denne med stöd av 11 § punkt 2 i lag 46/1993. Vid ett tillfälle hade han följt med denna person från Bratislava till Levoča och tillbaka och han hade dolt sin resa över gränsen mellan Österrike och Ungern utan relevanta handlingar. Den 30 och den 31 augusti 1995 hade han ombesörjt en problemfri gränsövergång vid gränsstationerna Bratislava-Berg och Jarovce-Kittsee för de tilltalade LM och NO, som överförde brottsoffret HI till Österrike i en personbil av märket Mercedes Benz [utelämnas].

Den tilltalade LM och den tilltalade NO verkställde, i egenskap av medlemmar av avdelningen för särskilda operationer vid SIS andra avdelning, inom ramen för den vertikala befälsordern, instruktionerna från direktören för SIS andra avdelning genom att de, den 30 augusti 1995 i Bratislava- Petržalka [utelämnas] inväntade HI:s personbil som de skulle låta resa in till Österrike. Eftersom planen inte genomfördes den dagen, tog de från den tilltalade PR och den tilltalade WZ, den 31 augusti kl. 14.00, på samma plats, över besittningen av personbilen av märket Mercedes Benz [Orig. s. 10] [utelämnas] med HI medvetlös i baksätet och överförde honom via diplomatområdet vid gränsstationen Petržalka-Berg.

Eftersom den behöriga tjänstemannen vid den österrikiska passkontrollen inte var närvarande på Bergs parkering, hade de telefonkontakt med direktören för andra avdelningen, vilken på order av den tilltalade AB gav instruktion om att föra brottsoffret till Hainburg.

Enligt instruktion från den tilltalade AB, skickades en SIS-medlem till Österrike och signalerade på polisstationen i Hainburg förekomsten av ett fordon med en eftersökt person. Den tilltalade AB informerade kl. 16.30 ZZ per mobiltelefon om att brottsoffret befann sig med en bil i Hainburg och kl. 17.00 greps HI, på grundval av ett telefonsamtal, av den österrikiska polisen, med vetskapen att de tilltalades fysiska aggression hade gett honom lindriga skador och att hans inresa till Österrike och därpå följande frihetsberövande åsidosatte artikel 23.4 i Republiken Slovakien grundlag, enligt vilken en medborgare inte får tvingas att lämna sitt land, inte kan utvisas eller överlämnas till en annan stat.

Brottsoffret HI har lidit en skada som har samband med hans vistelse i Österrike som motsvarar hans kostnader för juridiskt ombud med ett sammanlagt belopp på 478241,13 ATS.

2/ Den 6 september 1995 konstaterade den tilltalade DE, i egenskap av SIS-medlem, efter instruktion från hans direkt överordnade, chefen för den första divisionen vid SIS 46e avdelning, EF, tillsammans med medlemmen från polisenheten i [utelämnas] kommun, av vilken han begärde en bekräftelse i form av en officiell notering, att lastbilen av märket Mercedes Benz [utelämnas] av färgen vit från den 28 till den 31 augusti 1995 befann sig i hans distrikt. Efter det att polismannen vägrade att tillmötesgå denna begäran, fick de den 13 september 1995, cirka kl. 13.00, i en glasbutik i Bratislava [utelämnas] tillskuret genomskinliga fönsterrutor för ett värde av 2.766 SKK med vilka de ersatte de tonade rutorna i Mercedes Benz 208 D för att vittna i brottmålsförandet avseende bortförandet av HI utanför landets gränser inte skulle känna igen bilen som den som var parkerad i gathörnet [utelämnas] framför huset [utelämnas] och från vilken SIS-medlemmarna övervakade HI:s hus från den 28 till den 31 augusti 1995, trots att [DE] visste att HI:s Mercedes hade stoppats den 31 augusti 1995, under resan mot Bratislava på landsväg II/502, varvid de tagit över den med våld och fört över den till Österrike, där HI greps i Hainburg av de österrikiska polisstyrkorna i sin bil, i syfte att dölja den omständigheten att SIS-medlemmarna hade begått ett brott och undvika straffrättsliga åtal för de personer som var inblandade i brottet avseende bortförande.

2. Genom beslut av den 14 juni 2017 förenade Okresný súd (distriktsdomstolen i Bratislava III, Slovakien), med stöd av 23 § punkt 3 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, det ovannämnda brottmålet med brottmålet [utelämnas] i vilket talan väckts mot de tilltalade AB, CD, FG, EF, IJ och JL, som anklagades för att ha begått brottet maktmissbruk begånget av en offentlig tjänsteman i form av medverkan i den mening som avses i 10 § punkt 1 c och i 158 § punkterna 1 b och 2 c i den strafflag som var tillämplig fram till den

31 december 2005, som de angavs ha begått under följande omständigheter: AB, CD, FG, EF, IJ och JL deltog i brottet, i egenskap av tjänstemän vid en myndighet – Slovenská informačná služba (den slovakiska underrättelsetjänsten) – i strid med sina befogenheter som fastställs i 1 § punkt 2 i lag 46/1993, med uppdrag som fastställs i artikel 2 i lag 46/1993 liksom SIS-medlemmarnas skyldigheter i den mening som avses i artikel 7 i lag 46/1993, med avsikten att dölja avlägsnandet av den Mercedes som använts under juli månad 1995 för övervakningen av restaurangägaren UP i [utelämnas] kommun och under augusti månad 1995 för övervakningen av HI [**Orig. s. 11**] i staden [utelämnas], genom att JF, som tillhör första divisionen vid SIS 46e avdelning, lämnade en falsk redogörelse trots att han visste att personbilen av modellen Mercedes Benz 208D [utelämnas] som tillhörde SIS inte hade stulits under natten mellan den 18 december 1995 och den 19 december 1995 under en resa i tjänsten som han inte gjorde med IJ, en redogörelse som tjänade som grund för det olagliga handlande som begåtts av undersökningskommittén och högre tjänstemän inom SIS; CD lämnade, i egenskap av direktör för avdelning 94 inom SIS, i sin redogörelse av händelserna av den 28 december 1995, felaktiga upplysningar om agerandet i västra Slovakien, om hans deltagande vid platsen för stölden av fordonet och om upptäckten av registreringsskylten på bilen av modellen Mercedes Benz 208D och inrättade, den 26 januari 1996, genom order nr 6, undersökningskommittén vid avdelning 94 i syfte att utreda skadan på det stulna tjänstefordonet; FG, utnämnd till chef för biltransporter inom avdelning 94, garanterade inte, i egenskap av ordförande för kommissionen, en fördjupad undersökning av händelserna och undersökte inte, tillsammans med kommissionens medlemmar, [det vill säga] EF, utnämnd till chef för den första divisionen inom SIS 46e avdelning, och IJ, chef för den första arbetsgruppen inom den första divisionen på SIS 46e avdelning, omständigheterna kring stölden av bilen, och trots att de visste att denna bil inte hade stulits, bekräftade de att dessa uppgifter var riktiga, förminskade värdet av den berörda bilen och föreslog, den 7 februari 1996, för SIS direktör, att ärendet skulle vilandeförklaras fram till det att bilen hittades och att staten efter tio år skulle stå för skadan, vilket godkändes av CD, i egenskap av direktör för SIS avdelning 94, AB, i egenskap av SIS direktör och föreskriven företrädare i strid med 3 § punkt 2 i zákon č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení noviel (lag nr 278/1993 om förvaltning av statens egendom, i ändrad lydelse), trots att han fått kännedom om att de underordnade SIS-medlemmarna inte hade deklarerat stölden av bilen till de behöriga polismyndigheterna, agerade han inte i enlighet med 8 § punkt 1 i straffprocesslagen, vidtog inte åtgärder för att fastställa huruvida ett brott faktiskt hade begåtts, bekräftade kommissionens felaktiga konstateranden samt godkände dess förslag och CD:s rekommendationer, och beslutade, genom beslut av den 12 mars 1996, som antogs med stöd av 127 § punkt 1 i zákon č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov PZ (lag nr 410/1991 om polistjänstemäns karriär) att avsluta ärendet och att skriva av skadan för en period på tio år, och godkände att staten vid utgången av denna period skulle stå för skadan trots att polislagen inte tillät detta, varvid SIS ådrogs en skada med ett belopp på 1.454.434 SKK.

3. Genom beslut av den 29 juni 2001 [utelämnas], avbröt Okresný súd (distriktsdomstolen) i Bratislava III förfarandet mot samtliga tilltalade med

motiveringen att de var föremål för en amnesti som hade utlysts av Republiken Slovakiens regeringschef den 3 mars 1998. Det ovannämnda beslutet bekräftades den 5 juni 2002 genom beslut av Krajský súd (Regionala domstolen) i Bratislava och vann laga kraft.

4. Den hänskjutande domstolen har återupptagit målet med anledning av domen av Ústavný súd Slovenskej republiky (författningsdomstolen, Slovakien) (nedan kallad författningsdomstolen) av den 31 maj 2017 [utelämnas], i vilken författningsdomstolen fastställde att beslutet av Národná rada Slovenskej republiky (Republiken Slovakiens nationalråd) (nedan kallat Republiken Slovakiens nationalråd), nr 570 av den 5 april 2017 om upphävande av artikel V och artikel VI i beslut av Republiken Slovakiens regeringschef av den 3 mars 1998 om amnesti, publicerat under nummer 55/1998, av beslutet av Republiken Slovakiens regeringschef av den 7 juli 1998 om amnesti, publicerat under nummer 214/1998 och av beslutet av presidenten för Republiken Slovakien om nåd för en tilltalad av den 12 december 1997 [utelämnas] är förenligt med Republiken Slovakiens grundlag.
5. Efter att förfarandet återupptagits ansökte de tilltalades ombud vid den hänskjutande domstolen om att målet skulle vilandeförklaras och att en begäran om förhandsavgörande skulle lämnas in till domstolen avseende tolkningen av artikel 47, artikel 48.2 och artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), av rambeslut 2002/584, jämfört med de relevanta artiklarna i direktiv 2012/13 [Orig. s. 12] (om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden) i direktiv 2016/343 (om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden).
6. Denna begäran grundar sig på juridiska oklarheter i den gällande nationella lagstiftningen. Konkret rör det sig om bestämmelserna i avsnitt 6 i Zákon o Ústavnóm súde (lagen om författningsdomstolen) (konkret artiklarna 48a och 48b), bestämmelserna i Ústavný zákon č. 71/2017 (författningslag nr 71/2017) och Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 5. apríla 2017 číslo 570 o zrušení článku V a článku VI rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky z 3. marca 1998 o amnestii uverejneného pod číslom 55/1998 Z. z., rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky zo 7. júla 1998 o amnestii uverejneného pod číslom 214/1998 Z. z. a rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky v konaní o milosť pre obvineného zo dňa 12. decembra 1997 č. k. 3573/96-72-2417 (Republiken Slovakiens nationalråds beslut nr 570 av den 5 april 2017 om upphävande av artikel V och artikel VI i beslut av Republiken Slovakiens regeringschef av den 3 mars 1998 om amnesti, publicerat under nummer 55/1998, av beslutet av Republiken Slovakiens regeringschef av den 7 juli 1998 om amnesti, publicerat under nummer 214/1998 och av beslutet av presidenten för Republiken Slovakien om nåd för en tilltalad av den 12 december 1997, med referens 3573/96-72-2417) (nedan kallat beslutet). Det aktuella beslutet var avsett att återkalla de amnestier på grundval av vilka bland annat beslutet om att avbryta åtalet mot AB m.fl. det vill säga beslutet av Okresný súd (distriktsdomstolen) i

Bratislava III [utelämnas] av den 29 juni 2001 och beslutet av Krajský súd (Regionala domstolen) i Bratislava) [utelämnas]. I det aktuella målet hade ett allmänt åtal även väckts mot ST [utelämnas] som var föremål för en nationell arresteringsorder, en europeisk arresteringsorder och en framställning om utlämning.

7. Den hänskjutande domstolen anser, efter att ha undersökt handlingarna i målet, i egenskap av nationell domstol, att ett förhandsavgörande av EU-domstolen är nödvändigt för att den ska kunna döma i saken (artikel 267 andra stycket FEUF).

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt

8. I artikel 82 FEUF föreskrivs följande:

”Det straffrättsliga samarbetet inom unionen ska bygga på principen om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden och inbegripa en tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar på de områden som avses i punkt 2 och artikel 83.

Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder för att

- a) fastställa regler och förfaranden för att säkerställa att alla former av domar och rättsliga avgöranden erkänns i hela unionen,
 - b) förebygga och lösa behörighetskonflikter mellan medlemsstaterna,
 - c) stödja utbildningen av domare och övrig personal inom rättsväsendet,
 - d) underlätta samarbetet mellan rättsliga eller likvärdiga myndigheter i medlemsstaterna inom ramen för lagföring och verkställighet av beslut.”
9. [Artikel 82.2 FEUF har följande lydelse]: ”Om det är nödvändigt för att underlätta det ömsesidiga erkännandet av domar och rättsliga avgöranden samt polissamarbete och rättsligt samarbete i sådana straffrättsliga frågor som har en gränsöverskridande dimension, får Europaparlamentet och rådet genom direktiv i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa minimiregler. **[Orig. s. 13]**
 10. [I artikel 82.2 FEUF anges vidare följande:] I dessa minimiregler ska skillnaderna mellan medlemsstaternas rättsliga traditioner och rättssystem beaktas.

De ska omfatta

- a) ömsesidig tillåtlighet av bevis mellan medlemsstaterna,

b) personers rättigheter vid det straffrättsliga förfarandet,

c) brottsoffers rättigheter,

d) andra specifika delar av det straffrättsliga förfarandet, vilka rådet i förväg har reglerat genom ett beslut; vid antagandet av detta beslut ska rådet besluta med enhällighet efter Europaparlamentets godkännande.

Antagande av de minimiregler som avses i denna punkt ska inte hindra medlemsstaterna från att behålla eller införa en högre skyddsnivå för personer.”

11. [Artikel 82.3 FEUF har följande lydelse:] ”Om en rådsmedlem anser att ett utkast till direktiv enligt punkt 2 skulle negativt påverka grundläggande aspekter av dennes straffrättsliga system, får den rådsmedlemmen begära att utkastet till direktiv överlämnas till Europeiska rådet. I detta fall ska det ordinarie lagstiftningsförfarandet tillfälligt upphävas. Efter diskussion, och om konsensus uppnås, ska Europeiska rådet inom fyra månader från det tillfälliga upphävandet hänskjuta utkastet till rådet, varvid det tillfälliga upphävandet av det ordinarie lagstiftningsförfarandet avbryts.

Om ingen enighet uppnås och om minst nio medlemsstater önskar upprätta ett fördjupat samarbete på grundval av utkastet till direktiv, ska de inom samma tidsfrist underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om detta. I detta fall ska det bemyndigande att inleda ett fördjupat samarbete enligt artikel 20.2 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 329.1 i det här fördraget anses vara beviljat och bestämmelserna om fördjupat samarbete ska tillämpas.”

12. I artikel 47 i stadgan föreskrivs följande:

”Var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i denna artikel.

Var och en har rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag. Var och en ska ha möjlighet att erhålla rådgivning, låta sig försvaras och företrädas.

Rättshjälp ska ges till personer som inte har tillräckliga medel, om denna hjälp är nödvändig för att ge dem en effektiv möjlighet att få sin sak prövad inför domstol.”

13. I artikel 48.2 i stadgan föreskrivs följande:

”Var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse ska garanteras respekt för rätten till försvar.”

14. Artikel 50 i stadgan har följande lydelse:

”Ingen får lagföras eller straffas på nytt för en lagöverträdelse för vilken han eller hon redan har blivit frikänd eller dömd i unionen genom en lagakraftvunnen brottmålsdom i enlighet med lagen.”

15. Artikel 1.1 i rambeslut 2002/584 har följande lydelse:

”Den europeiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat ska gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.”

16. I artikel 1.2 i rambeslut 2002/584 föreskrivs följande: **[Orig. s. 14]**

”Medlemsstaterna ska verkställa varje europeisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i detta rambeslut.”

17. I artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 föreskrivs följande:

”Detta rambeslut påverkar inte skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen.”

18. Artikel 3 i ram-beslutet, med rubriken ”Skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern ska vägras” har följande lydelse:

”Den rättsliga myndigheten i den verkställande medlemsstaten (nedan kallad den verkställande rättsliga myndigheten) ska vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder i följande fall:

1) Om det brott som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern omfattas av amnesti i den verkställande medlemsstaten då denna var behörig att lagföra brottet enligt sin egen strafflag.

2) Om det framgår av de uppgifter som står till den verkställande rättsliga myndighetens förfogande att den eftersöktes ansvar för samma gärning prövats genom lagakraftägande dom i en medlemsstat, under förutsättning att straffet, vid fällande dom, avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i den medlemsstat i vilken avkunnandet ägt rum.

3) Om den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder på grund av sin ålder ännu inte kan ställas till straffrättsligt ansvar för de gärningar som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern enligt den verkställande medlemsstatens lag.”

19. Artikel 7 i direktiv 2012/13 har följande lydelse:

”1. När en person anhålls och häktas under något skede av ett straffrättsligt förfarande ska medlemsstaterna se till att handlingar som rör det specifika målet, som är i de behöriga myndigheternas besittning och som är väsentliga för att i

enlighet med nationell rätt effektivt angripa anhållandets eller häktningsbeslutets laglighet, görs tillgängliga för frihetsberövade personer eller för deras försvarare.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillgång till åtminstone all bevisning som är i behöriga myndigheters besittning, oavsett om den talar för eller emot de misstänkta eller tilltalade personerna, ges dessa personer eller deras försvarare, för att man ska kunna säkerställa ett rättvist förfarande och för att förbereda försvaret.

3. Utan att det påverkar punkt 1 ska den tillgång till det material som avses i punkt 2 beviljas inom rimlig tid – senast när de sakförhållanden som ligger till grund för anklagelsen lämnas in till en domstol för avgörande – för att rätten till försvar ska kunna utövas effektivt. Om de behöriga myndigheterna kommer i besittning av ytterligare bevisning ska de bevilja tillgång till denna inom rimlig tid, så att den kan beaktas.

4. Genom undantag från punkterna 2 och 3 kan, under förutsättning att detta inte påverkar rätten till en rättvis rättegång, tillgång till visst material vägras om sådan tillgång kan innebära ett allvarligt hot mot en annan persons liv eller grundläggande rättigheter, eller om en sådan vägran är absolut nödvändig för att skydda ett viktigt allmänintresse, till exempel i sådana fall där tillgång skulle kunna påverka en pågående utredning, eller riskerar att allvarligt skada den inre säkerheten i den medlemsstat där det straffrättsliga förfarandet inleddes. Medlemsstaterna ska, i enlighet med förfarandena i nationell rätt, se till att ett beslut att vägra tillgång till visst material i enlighet med denna punkt fattas av en rättslig myndighet eller åtminstone kan bli föremål för rättslig prövning.

5. Tillgång som avses i denna artikel ska vara [Orig. s. 15] kostnadsfri.”

20. I artikel 8.2 i direktiv 2012/13 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer eller deras försvarare har rätt att, i enlighet med förfarandena i nationell rätt, angripa en eventuell underlåtenhet eller vägran från de behöriga myndigheternas sida att tillhandahålla information i enlighet med detta direktiv.”

21. Artikel 8.1 i direktiv 2016/343 har följande lydelse:

”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade har rätt att närvara vid sin egen rättegång.”

22. I artikel 9 i direktiv 2016/343 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade, om dessa inte var närvarande vid sin rättegång och om de villkor som anges i artikel 8.2 inte var uppfyllda, har rätt till en ny rättegång eller annat rättsmedel som medger en ny prövning av sakfrågan, inbegripet prövning av ny bevisning, och som kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs. I detta avseende ska medlemsstaterna se till att dessa misstänkta och tilltalade har rätt att närvara, att delta på ett effektivt

sätt i enlighet med förfaranden enligt nationell rätt och att utöva sin rätt till försvar.”

23. I artikel 10.1 i direktiv 2016/343 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade har tillgång till ett effektivt rättsmedel om deras rättigheter enligt detta direktiv åsidosätts.”

24. I artikel 14.1 i direktiv 2016/343 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 april 2018. De ska genast underrätta kommissionen om detta.”

B. Slovakisk rätt

25. Enligt artikel 86 i (i kraft sedan den 4 april 2017) i Republiken Slovakiens grundlag, har Národná rada Slovenskej republiky (Republiken Slovakiens nationalråd) (nedan kallat Republiken Slovakiens nationalråd) bland annat behörighet att:

”uttala sig om ogiltigförklaring av ett beslut av presidenten som antagits med stöd av artikel 102.1 j, om detta strider mot principerna om en demokratisk stat och en rättsstat. Det beslut som antas ska ha en allmän räckvidd och publiceras på samma sätt som en lag.”

26. Artikel 129a i Republiken Slovakiens grundlag (i kraft sedan den 4 april 2017) erkänner följande befogenheter för Ústavný súd Slovenskej republiky (författningsdomstolen, Republiken Slovakien) (nedan kallad författningsdomstolen):

”Författningsdomstolen ska uttala sig om grundlagsenligheten av ett beslut av Republiken Slovakiens nationalråd om återkallande av en amnesti eller en individuell nåd som antagits med stöd av artikel 86 i. Författningsdomstolen ska ex officio inleda ett förfarande med tillämpning av den första meningen, varvid artikel 125 gäller i tillämpliga delar.” **[Orig. s. 16]**

27. I artikel 154f i Republiken Slovakiens grundlag (i kraft sedan den 4 april 2017) föreskrivs även följande retroaktiva effekter:

”1) Bestämmelserna i artikel 86 i, artikel 88a och artikel 129a ska även tillämpas på artikel V och artikel VI i beslutet av Republiken Slovakiens regeringschef av den 3 mars 1998 om en amnesti, publicerat under nummer 55/1998, på beslutet av Republiken Slovakiens regeringschef av den 7 juli 1998 om en amnesti, publicerat under nummer 214/1998 samt beslutet av presidenten för Republiken Slovakien av den 12 december 1997 om beviljande av nåd för en tilltalad, nummer [utelämnas].

- (2) Återkallande av amnesti och nåd med tillämpning av punkt 1
- a) medför ogiltigförklaring av myndigheternas beslut i den mån de har antagits och grundats på sådan amnesti och nåd som anges i punkt 1, och
 - b) får rättsliga hinder för åtal grundad på sådan amnesti och nåd som anges i punkt 1 att upphöra. Varaktigheten av dessa rättsliga hinder är inte integrerad i beräkningen av preskriptionsfristerna beträffande de omständigheter som avses med den amnesti och nåd som anges i punkt 1.”

28. 48a och 48b §§ i andra avsnittet i Zákonom o ústavnom súde (lagen om författningsdomstolen) (i kraft sedan den 4 april 2017) reglerar som följer förfarandet avseende grundlagsenligheten av ett beslut av Republiken Slovakiens nationalråd om återkallande av individuell nåd eller amnesti.

” 48a §

Bestämmelserna i 19–41 b §§ ska i tillämpliga delar tillämpas på förfarandet avseende kontroll av ett beslut av Republiken Slovakiens nationalråd, såvitt inget annat föreskrivs i 48b §.

48b §

1) Författningsdomstolen ska ex officio inleda ett förfarande i sak med tillämpning av artikel 129a i grundlagen. Förfarandet inleds på dagen för publiceringen i Zbierka zákonov (offentlig tidning) av det beslut som antagits av Republiken Slovakiens nationalråd med tillämpning av artikel 86 i) i grundlagen.

(2) Endast Republiken Slovakiens nationalråd är part i förfarandet.

(3) Den andra parten i förfarandet är Republiken Slovakiens regering, representerad av Republiken Slovakiens justitieminister, om förfarandet avser ett beslut om återkallande av amnesti, eller Republiken Slovakiens president om förfarande avser ett beslut om återkallande av individuell nåd.

(4) Innan beslut fattas i sak med tillämpning av detta avsnitt, ska författningsdomstolens ordförande inhämta

a) yttrande av Republiken Slovakiens nationalråd med medföljande protokoll från de diskussioner som hållits vid sammanträdet avseende det beslut som antagits av Republiken Slovakiens nationalråd med stöd av artikel 86 i) i grundlagen,

b) yttrande av Republiken Slovakiens president, och

c) yttrande av Republiken Slovakiens regering. Yttrande i regeringens namn [Orig. s. 17] ska lämnas av Republiken Slovakiens justitieminister.

(5) Avdelningen i plenum ska avgöra målet i sak genom dom. Domen ska delges Republiken Slovakien nationalråd och Republiken Slovakien regering när det rör sig om amnesti, och presidenten när det rör sig om individuell nåd. Författningsdomstolens ordförande får besluta att även delge andra personer beslutet.

(6) Författningsdomstolen ska, inom en frist på 60 dagar från förfarandets början, avgöra huruvida ett beslut av Republiken Slovakien nationalråd om återkallande av amnesti eller individuell nåd, eller en del av detta beslut, är grundlagsenligt. Om författningsdomstolen inte avger dom inom denna frist ska förfarandet avbrytas.

(7) Beslutet om att förfarandet avbryts eller att ansökan avslås ska ha laga kraft, vilket utesluter en ny prövning av författningsdomstolen av Republiken Slovakien nationalråds beslut om återkallande av amnesti eller individuell nåd.”

29. 1 § punkt 1 i zákon č. 15[4]/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskôrších predpisov (lag nr 153/2010 om europeisk arresteringsorder, i ändrad lydelse) (nedan kallad lag 153/2010) har följande lydelse:

”Denna lag reglerar de slovakiska myndigheternas handlande vid överlämnande av personer mellan Europeiska unionens medlemsstater på grundval av en europeisk arresteringsorder och förfarandet i samband därmed.”

30. 5 § punkterna 1–3 i lag 15[4]/2010 har följande lydelse:

”1) Om det antas att den tilltalade får vistas eller vistas i en annan medlemsstat och om det är nödvändigt att eftersöka denne, ska ordföranden för avdelningen eller domaren vid den behöriga domstolen utfärda en europeisk arresteringsorder avseende denne. Den europeiska arresteringsordern ska, inom ramen för ett åtal, utfärdas av undersökningsdomaren på begäran av åklagaren.

2) En europeisk arresteringsorder i den mening som avses i punkt 1 får utfärdas om den eftersökta personen, för samma händelser, är föremål för en arresteringsorder, en internationell arresteringsorder, eller ett slutgiltigt och verkställbart beslut om frihetsberövande.

3) Domstolen ska inte utfärda en europeisk arresteringsorder om det, före utfärdandet, är uppenbart att ett överlämnande från utlandet skulle åsamka den eftersökta personen en oproportionerlig skada i förhållande till det straffrättsliga förfarandets betydelse eller till konsekvenserna av brottet.”

31. 23 § punkt 1 a och b i lag 15[4]/2010 har följande lydelse:

”1) Verkställandet av en europeisk arresteringsorder ska vägras om

- a) det brott för vilket den europeiska arresteringsordern har utfärdats omfattas av en amnesti som beviljats i Republiken Slovakien och den slovakiska

- rättsordningen reglerar de slovakiska organens befogenhet att beivra detta brott,
- b) den verkställande domstolen förfogar över upplysningar enligt vilka det förfarande som pågår i en medlemsstat gentemot den person som är eftersökt för samma händelser är slutgiltigt avslutat genom en fällande dom som redan har verkställts, håller på att verkställas eller inte kan verkställas med stöd av de rättsliga bestämmelserna i den medlemsstat där den har meddelats ...” [Orig. s. 18]
32. Domstolen ska, enligt 188 § punkt 1 i den straffprocesslag som var i kraft fram till den 31 december 2005, efter en preliminär undersökning av åtalet
- a) överlämna målet till den berörda domstolen om den inte själv är behörig att avgöra målet,
- b) överlämna målet till ett annat organ under de omständigheter som nämns i 171 § punkt 1,
- c) avbryta åtalet under de omständigheter som nämns i 172 § punkt 1,
- d) vilandeförklara förfarandet under de omständigheter som nämns i 173 § punkt 1 a – e, eller med tillämpning av 224 § punkt 6 eller 7,
- e) återförvisa målet till åklagaren för en kompletterande undersökning om detta är nödvändigt för att utesluta allvarliga fel i förfarandet vid undersökningen eller för att förtydliga de grundläggande faktiska omständigheterna utan vilka det inte är möjligt att döma i det nationella målet och om de kompletterande undersökningsåtgärderna i domstolsförfarandet skulle möta betydande svårigheter eller uppenbart vara till förfång för förfarandets skyndsamhet,
- f) avbryta åtalet under vissa villkor med tillämpning av 307 § eller godkänna en förlikning med tillämpning av 309 §, eller
- g) överlämna målet till en ensamdomare om denne är behörig enligt 314a § punkt 1. Ensamdomaren är bunden av detta beslut.
33. Enligt 188 § punkt 2 i den straffprocesslag som var i kraft fram till den 31 december 2005, får domstolen, efter en preliminär undersökning av åtalet, även avbryta åtalet under de omständigheter som nämns i 172 § punkt 2 eller 3.
34. Enligt 188 § punkt 3 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, får domstolen, efter en preliminär undersökning av åtalet, även vilandeförklara åtalet under de omständigheter som nämns i 173 § punkt 2.
35. Enligt 188 § punkt 4 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, får åklagaren och den tilltalade överklaga ett beslut som har

antagits med stöd av punkt 1 a – f och med stöd av punkterna 2 och 3. Överklagandet har, utöver att åtalet vilandeförklaras, en suspensiv verkan.

36. Enligt 224 § punkt 1 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, ska domstolen vilandeförklara åtalet om den under förhandlingen konstaterar att en av de omständigheter som anges i 173 § punkt 1 b – e föreligger.
37. Enligt 224 § punkt 2 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, ska tribunalen vilandeförklara åtalet även när det inte är möjligt att delge den tilltalade kallelsen till huvudförhandlingen.
38. Enligt 224 § punkt 3 i den straffprocesslag som var tillgänglig fram till den 31 december 2005, får domstolen vilandeförklara åtalet om den vid förhandlingen konstaterar att de omständigheter som nämns i 173 § punkt 2 har inträffat.
39. Enligt 224 § punkt 4 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, ska domstolen, om grunden för vilandeförklaringen upphör att existera, återta förfarandet. **[Orig. s. 19]**
40. Enligt 224 § punkt 5 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, får åklagaren väcka talan mot domstolens beslut att vilandeförklara det rättsliga förfarandet eller avslå ansökan om att upprätthålla förfarandet.
41. Enligt 224 § punkt 6 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, ska domstolen vilandeförklara åtalet om den anser att en rättslig bestämmelse med allmän räckvidd på en lägre nivå, vars tillämpning i det aktuella brottmålet är avgörande för att döma om skuld och straff, strider mot en rättslig bestämmelse med allmän räckvidd på en högre nivå eller mot ett internationellt fördrag. Domstolen ska då inleda ett förfarande vid författningsdomstolen. Författningsdomstolens dom är bindande för denna domstol liksom för övriga allmänna domstolar.
42. Enligt 224 § punkt 7 i den straffprocesslag som var tillämplig fram till den 31 december 2005, ska domstolen vilandeförklara åtalet om den begär ett förhandsavgörande av Europeiska unionens domstol.
43. Enligt 564 § punkt 1 i den straffprocesslag som är tillämplig från den 1 januari 2006, ska rättsliga förfaranden som inletts före ikraftträdandet av denna lag och de handlingar som getts in i dessa förfaranden ha samma verkningar som de förfaranden som inletts och de handlingar som ingetts med tillämpning av denna lag.
44. Enligt 564 § punkt 3 i straffprocesslagen som är tillämplig från den 1 januari 2006 ska distriktsdomstolen, i de mål som har överlämnats till distriktsdomstolen före ikraftträdandet av denna lag, genomföra förfarandet med tillämpning av de bestämmelser som var tillämpliga fram till denna dag. Ett förfarande om

överklagande av ett sådant beslut ska genomföras av den regionala domstolen med tillämpning av de bestämmelser som är tillämpliga fram till denna dag. Samma sak ska gälla om en icke-behörig domstol har hänskjutit målet till en distriktsdomstol i syfte att genomföra förfarandet.

45. Eftersom åtal mot den ovannämnda personen väcktes vid domstolen den 27 november 2000, ska distriktsdomstolen, med tillämpning av den rättsliga ändringen, tillämpa bestämmelserna i straffprocesslagen nr 141/1961, som var i kraft fram till den 31 december 2005.

III. Bakgrund

46. ST med flera personer, däribland AB, åtalades i ett straffrättsligt förfarande som slutgiltigt avslutades genom dom av Okresný súd (distriktsdomstolen) i Bratislava III den 29 juni 2001, i målet 5T 119/00, vilken har vunnit laga kraft och blivit verkställbar. Enligt den slovakiska lagstiftningen rör det sig om en slutgiltig dom, som är ett avgörande i sak och som medför verkningar av en frikännande dom. Beslutet att avbryta förfarandet grundades delvis på den amnesti som beviljades den 3 mars [1998] av Republiken Slovakians regeringschef som representant för Republiken Slovakians president.

47. Den främsta konsekvensen av de ändringar som gjordes år 2017, det vill säga genom författningslag nr 71/2017 och ändringen av lagen om författningsdomstolen (lag nr 72/2017), var författningsdomstolens dom [utelämnas] av den 31 maj 2017, i vilken angavs följande:

”Národná rada Slovenskej republiky (Republiken Slovakians nationalråd) beslut nr 570 av den 5 april 2017 om upphävande av artikel V och artikel VI i beslutet av Republiken Slovakians regeringschef av den 3 mars 1998 om amnesti, publicerat under nummer 55/1998, av beslutet av Republiken Slovakians regeringschef av den 7 juli 1998 om amnesti, publicerat under nummer 214/1998 och av beslutet av Republiken Slovakians president om beviljande av nåd för en tilltalad av den 12 december 1997 [Orig. s. 20] [utelämnas] är förenligt med Republiken Slovakians grundlag.”

48. Med stöd av dessa nya lagändringar var det även rimligt att upphäva det slutgiltiga beslutet om att avbryta det rättsliga förfarandet mot ST med flera personer (inklusive AB).

49. Omständigheterna i förevarande mål motiverar utfärdandet av en nationell arresteringsorder och en europeisk arresteringsorder. I förevarande mål har den hänskjutande domstolen, på begäran av Krajská prokuratúra (den regionala åklagarmyndigheten) i Bratislava utfärdat en internationell arresteringsorder, eftersom ST, enligt rapporter från media (till vilka åklagaren hänvisade i sin ansökan om en internationell arresteringsorder), befann sig i Republiken Mali. Då den hänskjutande domstolen inte förfogar över någon relevant information om var ST vistas och det inte kan uteslutas att ST vistas eller även kommer att vistas inom

en av Europeiska unionens medlemsstater, har den hänskjutande domstolen för avsikt att även utfärda en europeisk arresteringsorder. Innan den utfärdar en sådan order är det emellertid, mot bakgrund av EU-domstolens praxis, nödvändigt att även utfärda en nationell arresteringsorder, i avsaknad av vilken den europeiska arresteringsordern inte är giltig (se, exempelvis, dom av den 1 juni 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385).

50. Eftersom den hänskjutande domstolen hyser tvivel beträffande huruvida principen ”*ne bis in idem*” inte utgör hinder för utfärdandet av en europeisk arresteringsorder, har den begärt en tolkning av EU-domstolen.

IV. Rättslig bedömning

A. Huruvida Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna är tillämplig

51. Stadgan är tillämplig i målet och rätten hänvisar, i detta hänseende, till följande överväganden som generaladvokaten Kokott anförde [i punkt 29] i sitt förslag till avgörande av den 30 mars 2017 i målet Puškár, C-73/16:

”... Enligt [artikel 51.1 i stadgan] tillämpas de grundläggande rättigheter som garanteras i unionens rättsordning i alla fall som omfattas av unionsrätten.¹ Såsom tidigare särskilt slagits fast i domen av den 26 februari 2013, Åkerberg Fransson, är stadgan tillämplig också på påföljder på skatterättsens område i den mån det är fråga om skatterättsliga bestämmelser i unionsrätten.² Jag tänker här särskilt på omsättnings- och punktskatter. Men även vissa frågor om direkta skatter omfattas av unionsrätten, till exempel inom tillämpningsområdet för punktvisa harmoniseringsåtgärder³ eller om de grundläggande friheterna begränsas.⁴ I det enskilda fallet torde den nationella domstolen därför ofta ha att undersöka huruvida stadgan är tillämplig. I den mån unionsrätten och stadgan inte är tillämpliga torde för övrigt ofta jämförbara krav anges i artikel 8 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen).

¹ Dom av den 26 februari 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, punkt 19), och dom av den 17 december 2015, WebMindLicenses (C-419/14, EU:C:2015:832, punkt 66).

² Dom av den 26 februari 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, punkt 27).

³ Se, exempelvis, dom av den 22 oktober 2013, Sabou (C-276/12, EU:C:2013:678, punkt 23 och följande punkter).

⁴ Dom av den 11 juni 2015, Berlington Hungary m.fl. (C-98/14, EU:C:2015:386, punkt 74 och där angiven rättspraxis).

52. [Punkt 30 i ovannämnda förslag till avgörande] För förevarande mål följer av ovanstående att användning av registret vid skatteuppbäring omfattas av dataskyddsdirektivet och stadgan, medan endast stadgan är tillämplig på det straffrättsliga området [**Orig. s. 21**] om det rör sig om frågor som bestäms av unionsrätten.”
53. I artikel 51, som definierar tillämpningsområdet för stadgan, anges i punkt 1 att stadgans bestämmelser ”riktar sig ... till medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten” och i punkt 2 att stadgan ”inte [innebär] någon utvidgning av tillämpningsområdet för unionsrätten utanför unionens befogenheter”. EU-domstolen har i detta hänseende preciserat att ”[f]ör att fastställa om en nationell lagstiftning innebär en tillämpning av unionsrätten i den mening som avses i artikel 51 i stadgan, kommer domstolen att pröva, bland annat, huruvida lagstiftningen syftar till att genomföra en unionsrättslig bestämmelse, lagstiftningens art och huruvida den eftersträvar andra mål än dem som omfattas av unionsrätten, även om den kan påverka unionsrätten indirekt, samt huruvida det finns några specifika unionsrättsliga bestämmelser på området eller några sådana bestämmelser som kan påverka detta” (dom av den 6 mars 2014, Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, punkt 25).
54. Det råder inga tvivel om att unionsrätten är tillämplig i förevarande mål eftersom ram-beslut 2002/584 är tillämpligt i målet.
55. Det ska i detta hänseende erinras om att rambeslutet, genom införandet av ett förenklat och effektivare system för överlämnande av personer som har dömts eller misstänks för brott, syftar till att underlätta och påskynda det rättsliga samarbetet i syfte att uppnå målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, och grundar sig på den höga grad av förtroende som ska finnas mellan medlemsstaterna, i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 februari 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, punkterna 36 och 37, dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru, C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkterna 75 och 76).
56. Även stadgan samt direktiv 2012/13 (om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden) och direktiv 2016/343 (om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden) är tillämpliga.

B. Den första tolkningsfrågan

57. Den hänskjutande domstolen ber genom den första tolkningsfrågan domstolen om en tolkning av huruvida principen ”*ne bis in idem*” utgör hinder för [utfärdandet] av en europeisk arresteringsorder i förevarande mål.
58. För det första påpekar den hänskjutande domstolen att även om det vid en första anblick kan tyckas att frågan borde ha ställts av den verkställande domstolen, och

inte av domstolen i den utfärdande staten, vilket kan tyda på en hypotetisk fråga, är detta inte fallet.

59. En europeisk arresteringsorder bör alltid stå i proportion till sitt syfte. Detta gäller även om omständigheterna i målet omfattas av tillämpningsområdet för artikel 2.1 i rambeslut 2002/584. Med hänsyn till de allvarliga följder verkställigheten av en europeisk arresteringsorder har för den eftersöktes frihet och med tanke på begränsningarna av dennes fria rörlighet, bör de utfärdande rättsliga myndigheterna, när de beslutar om en europeisk arresteringsorder ska eller inte ska utfärdas, överväga huruvida det är nödvändigt att utfärda en sådan order och således också bedöma eventuella hinder för det framtida verkställandet av den europeiska arresteringsordern. Ovannämnda överväganden framgår också tydligt [i punkt 2.4 fjärde stycket] av kommissionens tillkännagivande med titeln ”Handbok för utfärdande och verkställighet av en europeisk arresteringsorder” (EUT C 335, 2017, s. 1): ”De utfärdande rättsliga myndigheterna bör vidare överväga om det finns andra åtgärder för rättsligt samarbete som skulle kunna användas i stället för att utfärda en europeisk arresteringsorder. Det finns unionsrättsliga instrument för straffrättsligt samarbete som tillhandahåller andra åtgärder som är effektiva i många situationer men mindre ingripande (se avsnitt 2.5).” [Orig. s. 22]
60. Av domstolens rättspraxis följer att en av kontrollmekanismerna vid utfärdandet av en europeisk arresteringsorder är kravet på utfärdande av en nationell arresteringsorder (dom av den 1 juni 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385). Om en nationell domstol utfärdar en europeisk arresteringsorder utan att utfärda en nationell arresteringsorder, är den europeiska arresteringsordern således ogiltig och kan inte verkställas.
61. Som EU-domstolen erinrade om i ovannämnda dom, innehåller systemet med en europeisk arresteringsorder två nivåer av skydd för de processrättsliga garantier och grundläggande rättigheter som den eftersökta personen ska åtnjuta, det rättsliga skyddet på den första nivån, det vill säga vid antagandet av ett nationellt rättsligt beslut, och skyddet på den andra nivån, det vill säga när den europeiska arresteringsordern utfärdas. Detta skydd på två nivåer saknas när en nationell domstol inte, före utfärdandet av en europeisk arresteringsorder, har antagit något nationellt domstolsbeslut på grundval av vilket den europeiska arresteringsordern hade kunnat verkställas.
62. Kärnan i den hänskjutna frågan är huruvida ett slutgiltigt beslut som avslutar ett straffrättsligt förfarande (eller en frikännande dom) fortfarande omfattas av principen *ne bis in idem* när dessa beslut har fattats på grundval av en av ett lagstiftande organ återkallad amnesti efter det att dessa beslut har vunnit laga kraft och den nationella rättsordningen föreskriver att återkallandet av en sådan amnesti medför ogiltigförklaring av myndigheternas beslut i den mån de har antagits och motiverats på grundval av den återkallade amnestin, detta utan något specifikt rättsligt avgörande eller domstolsförfarande.

63. Saken i målet rör således huruvida det, i förevarande mål, kan medföra skada för den grundläggande rättigheten att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott, som garanteras i stadgan, att tillämpa en nationell mekanism om ogiltigförklaring av slutgiltiga straffrättsliga beslut som antagits direkt av ett lagstiftningsorgan utan något rättsligt avgörande och utan något deltagande av de berörda personerna. Med andra ord uppkommer frågan om den omständigheten att ett lagstiftande organ ”har deltagit” i beslutet avseende skuld och straff i en situation där denna mekanism är förenlig med den interna rättsordningen är förenlig med unionsrätten. Vidare uppkommer frågan om huruvida, enligt unionsrätten, en nationell domstol har en skyldighet att respektera återkallandet av en amnesti som visserligen är förenlig med den nationella rättsordningen, men strider mot unionsrätten.

C. Den andra tolkningsfrågan

64. Den hänskjutande domstolen har, genom den andra tolkningsfrågan, frågat domstolen huruvida direktiv [2012/13] även är tillämplig på ett specifikt förfarande som avser återkallande av en amnesti i mening ”en nationell mekanism” för återkallande av en amnesti.
65. Artikel 2 [i direktiv 2012/13], med rubriken ”Tillämpningsområde” föreskrivs följande: ”Detta direktiv är tillämpligt från den tidpunkt då personer underrättas av en medlemsstats behöriga myndigheter om att de är misstänkta eller tilltalade för att ha begått ett brott fram till dess att förfarandena har avslutats, med vilket ska förstås det slutgiltiga avgörandet i frågan huruvida den misstänkta eller tilltalade personen har begått brottet samt i förekommande fall även under rättegång och i väntan på beslut om ett eventuellt överklagande.”
66. I artikel 3 [i direktiv 2012/13], med rubriken ”Rätten att bli informerad om rättigheter”, anges i punkt 1 c följande: ”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer utan dröjsmål underrättas om åtminstone följande processuella rättigheter, så som dessa tillämpas enligt nationell rätt, för att dessa rättigheter ska kunna utövas effektivt: ... Rätten att bli underrättad om anklagelsen, i enlighet med artikel 6”. **[Orig. s. 23]**
67. I artikel 6 [i direktiv 2012/13], med rubriken ”Rätten att bli informerad om anklagelsen”, föreskrivs i punkt 4 följande: ”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer utan dröjsmål informeras om alla ändringar i den information som tillhandahållits i enlighet med denna artikel, där så krävs för att man ska kunna säkerställa ett rättvist förfarande.”
68. I artikel 7 [i direktiv 2012/13], med rubriken ”Rätten att få tillgång till material som rör målet” föreskrivs i punkt 1 följande: ”När en person anhålls och häktas under något skede av ett straffrättsligt förfarande ska medlemsstaterna se till att handlingar som rör det specifika målet, som är i de behöriga myndigheternas besittning och som är väsentliga för att i enlighet med nationell rätt effektivt

angripa anhållandets eller häktningsbeslutets laglighet, görs tillgängliga för frihetsberövade personer eller för deras försvarare.”

69. Ovannämnda direktiv är grundat på artikel 82 FEUF som rör miniminormer som ska tillämpas inom Europeiska unionen. Se skälen 9, 10 och 11 i nämnda direktiv:
70. ”Enligt artikel 82.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska det fastställas minimiregler som ska tillämpas i medlemsstaterna för att underlätta det ömsesidiga erkännandet av domar och rättsliga avgöranden samt polissamarbete och rättsligt samarbete i sådana straffrättsliga frågor som har en gränsöverskridande dimension. Den artikeln avser ”personers rättigheter vid det straffrättsliga förfarandet” som ett av de områden på vilka minimiregler kan fastställas.”
71. ”Gemensamma minimiregler bör leda till ökat förtroende för alla medlemsstaters straffrättsliga system, vilket i sin tur bör bidra till ett effektivare rättsligt samarbete i en anda av ömsesidigt förtroende. Sådana gemensamma minimiregler bör fastställas inom området för information vid straffrättsliga förfaranden.”
72. ”Den 30 november 2009 antog rådet en resolution om en färdplan för att stärka misstänkta eller tilltalade personers processuella rättigheter vid straffrättsliga förfaranden (nedan kallad färdplanen). Färdplanen, som skulle genomföras stegvis, omfattade åtgärder avseende rätten till översättning och tolkning (åtgärd A), rätten till information om rättigheter och information om anklagelsen (åtgärd B), rätten till juridisk rådgivning och rättshjälp (åtgärd C), rätten till kommunikation med släktingar, arbetsgivare och konsulära myndigheter (åtgärd D) samt särskilda skyddsåtgärder för utsatta misstänkta eller tilltalade personer (åtgärd E). I färdplanen understryks att uppräkningsordningen på rättigheterna endast är vägledande och därför kan ändras allteftersom prioriteringarna ändras. Färdplanen är avsedd att utgöra en enhet och först när alla dess delar har genomförts kommer det att märkas fullt ut vilka fördelar den ger.”
73. Detta direktiv garanterar den tilltalade personen, i varje skede av det straffrättsliga förfarandet, en rätt till alla upplysningar avseende det straffrättsliga förfarandet i den mån dessa är nödvändiga för att garantera ett rättvist förfarande, liksom rätten att få tillgång till handlingarna i målet, med hänsyn till att den nationella lagstiftningen avseende partens ställning i förfarandet vid Republiken Slovakiens nationalråd och i förfarandet vid författningsdomstolen hindrar parten att utöva sina grundläggande rättigheter. Det ska i detta hänseende understrykas att förfarandet avseende frågan om lagenligheten av ett beslut om återkallande av en amnesti, som även medför ogiltigförklaring av en individuell rättsakt, vilket beslutet att avbryta det straffrättsliga förfarandet i förevarande fall obestriddligen är, är av särskild karaktär. Det är av detta skäl som den hänskjutande domstolen anser att förfarandet för återkallande av amnestin (som letts av Republiken Slovakiens nationalråd och av Republiken Slovakiens författningsdomstol) omfattas av ovannämnda direktiv och att detta förfarande således utgör ”ett skede av det straffrättsliga förfarandet” i den mening som avses i direktiv [2012/13]

medan den nationella lagstiftningen inte garanterar de grundläggande rättigheterna i den mening som avses i detta direktiv. **[Orig. s. 24]**

74. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna kritiserade, i sin dom av den 21 oktober 2015, Frisanco Perea/ Slovakien [utelämnas], förfarandet avseende ett individuellt förfarande om grundlagsenlighet som genomfördes utan att de berörda personerna var parter i förfarandet vid Republiken Slovakiens författningsdomstol. Det var just till följd av denna doms som ändringen i zákon č. 38/1993 Z.z o Ústavnom súde (lag nr 38/1993 om författningsdomstolen) antogs, genom vilken berörda personer gavs processuella rättigheter liknande rättigheterna för parterna i förfarandet.

D. Den tredje tolkningsfrågan

75. Den hänskjutande domstolen har, genom den tredje tolkningsfrågan, frågat domstolen huruvida nationella bestämmelser som begränsar författningsdomstolens prövning till enbart frågan om lagenlighet enligt den nationella lagstiftning är förenliga med de grundläggande rättigheter som garanteras i Europakonventionen och stadgan samt, i synnerhet, med lojalitetsprincipen (vilken följer av artikel 4.3 FEU), mot bakgrund av att nämnda skyldighet, med stöd av denna bestämmelse, även presumeras vara tillämplig i de ömsesidiga förbindelserna mellan medlemsstaterna och unionen (se EU-domstolens yttrande 2/13, EU:C:2014:2454, punkt 202).
76. Vidare anser den hänskjutande domstolen att den ”nationella mekanismen” för återkallande av en amnesti eventuellt kan stå i strid med proportionalitetsprincipen och särskilt effektivitetsprincipen, som begränsar medlemsstaternas processuella autonomi vid antagandet av nationella rättsliga bestämmelser.

E. Behovet av ett skyndsamt förfarande

77. Eftersom det rör sig om ett mål avseende en europeisk arresteringsorder, har den hänskjutande domstolen bett domstolen att tillämpa artikel 107 i rättegångsreglerna och handlägga ärendet enligt förfarandet för brådskade mål. Den hänskjutande domstolen har för det första hänvisat till artikel 17.1 i rambeslut 2002/584, enligt vilken ”[e]n europeisk arresteringsorder ska behandlas och verkställas med skyndsamhet”.
78. I enlighet med EU-domstolens rekommendationer [till nationella domstolar om begäran om förhandsavgörande (2016/C 439/01)], ska handlingarna i det straffrättsliga målet som är anhängigt vid den hänskjutande domstolen skickas via Republiken Slovakiens ministerium för utrikesfrågor och europeiska frågor.

Okresný súd Bratislava III (distriktsdomstolen i Bratislava III, Slovakien)

den 11 maj 2020

[underskrift]

ARBETSDOKUMENT